

V1.

Горенъ курсъ на основн. училища.

Съ цѣль да се способствува за разширение на грамотността въ страната и да се издигне първоначалното образование до примѣрна висота, законодателът отъ 1891 год. е постановилъ, щото основното учение да трае шестъ години и да се раздѣли на три курса: първи, срѣденъ и горенъ, всѣки да трае двѣ години и да се подраздѣли на двѣ отдѣлния (чл. 25). Това се направи по примѣра на френскитѣ училища (*cours inférieur*, *тоуен* и *supérieur*). Реалните условия на живота въ България не позволиха да се прилага това предписание, понеже нѣмаше достатъчно подготвенъ персоналъ, даже за 4-тѣ отдѣления.

Това положение не можеше да задоволи законодателя, понеже не на всѣкаждѣ четири години бѣха достатъчни за даване основното образование, особено въ много села, кждѣто учебната година траеше по малко отъ 10 мѣсеца; дѣцата напуштаха училището съ твърдѣ оскѫдни знания.

Намисли се да се продължи основното учение съ още една година, ала и това имаше свои неудобства. Законътъ отъ 1906 год., като искаше да уреди окончателно този въпросъ, постанови да има единъ *dolenz* курсъ, четирегодишенъ и задължителенъ и другъ *горенъ* двѣ или тригодишенъ и незадължителенъ, съ цѣль обаче, послѣдниятъ да стане, като французкитѣ *écoles primaires supérieures*, съ професионална посока. Съ заповѣдъ подъ № 2465, отъ 11 ноември 1906 год., се опрѣдѣли, кои отъ прогимназиятѣ ще бждатъ *горни курсове*; такива сѫ опрѣдѣлени 101 и то въ селата; другитѣ се именуваха прогимназии.

Прѣзъ учебната 1908—1909 год. въ България имаше 154 горни курсове.

Всичкитѣ горни курсове сѫ мжжки, отъ което лесно можемъ да заключаваме, че законодателя е ималъ главно за цѣль да създаде отъ тия курсове професионални училища; ако цѣльта не е постигната, това се дѣлжи на липса на персоналъ, на материали, на уреди и други удобства.

Числото¹⁾ на учителитѣ въ горнитѣ курсове достига до 241, отъ които 211 учители и 30 учителки.

Броятъ¹⁾ на ученицитѣ въ горнитѣ курсове възлиза прѣзъ учебнага 1908—1909 година на 5387, отъ които 4663 момчета и 724 момичета.

¹⁾ Безъ 36 горни курсове.